

Zadeva C-523/07

Postopek, ki ga je sprožila

A

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Korkein hallinto-oikeus)

„Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo – Uredba (ES) št. 2201/2003 – Vsebinsko področje uporabe – Pojem ‚civilne zadeve‘ – Odločba o prevzemu v varstvo in nastanitvi otrok zunaj družine – Otrokovo običajno prebivališče – Ukrepi zavarovanja – Pristojnost“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke J. Kokott, predstavljeni 29. januarja 2009 . . . . . I - 2808
Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 2. aprila 2009 . . . . . I - 2831

Povzetek sodbe

1. *Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo – Uredba št. 2201/2003 – Področje uporabe – Pojem „civilne zadeve“*
(Uredba Sveta št. 2201/2003, uvodni izjavi 5 in 10, člena 1(1) in (2)(d) in 2, točka 7)
2. *Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo – Uredba št. 2201/2003 – Pojem „običajno prebivališče“ v smislu člena 8(1)*
(Uredba Sveta št. 2201/2003, uvodna izjava 12 in člen 8(1))

3. *Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo – Uredba št. 2201/2003 – Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja*
(Uredba Sveta št. 2201/2003, členi 20, 53 in 55(c))
4. *Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo – Uredba št. 2201/2003 – Sodna pristojnost*
(Uredba Sveta št. 2201/2003, člen 53)

1. Člen 1(1) Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 je treba razlagati tako, da pojem „civilne zadeve“ v smislu te določbe zajema posamično odločbo, s katero sta odrejena takojšen prevzem v varstvo in nastanitev otroka zunaj lastne družine, če je bila ta odločba sprejeta v okviru javno-pravnih pravil o zaščiti otrok.

običajno prebivališče ugotoviti na podlagi konteksta določb in cilja Uredbe, zlasti cilja, ki je razviden iz uvodne izjave 12, v skladu s katero so temelji pristojnosti, določeni v tej uredbi, oblikovani tako, da kar najbolj upoštevajo interese otroka, zlasti merilo povezanosti. Poleg fizične navzočnosti otroka v državi članici je treba upoštevati tudi druge dejavnike, na podlagi katerih se lahko izkaže, da ta nikakor ni začasna ali priložnostna in da prebivališče otroka pomeni neko integracijo v družbeno in družinsko okolje.

(Glej točko 29 in točko 1 izreka.)

2. Ker člen 8(1) Uredbe št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe št. 1347/2000 glede opredelitve smisla in obsega pojma „običajno prebivališče“ ne vsebuje izrecne napotitve na pravo držav članic, je treba

Pojem „običajno prebivališče“ iz člena 8(1) Uredbe št. 2201/2003 je treba zato razlagati tako, da ustreza kraju, ki pomeni neko integracijo otroka v družbeno in družinsko okolje. V ta namen je treba med drugim upoštevati dolžino, rednost, razmere bivanja in razloge za bivanje na ozemlju države članice ter razloge za preselitev družine v to državo članico, državljanstvo otrok, kraj in razmere šolanja, znanje jezikov ter družinske in socialne vezi otroka v navedeni državi. Običajno prebi-

vališče ugotovi nacionalno sodišče, pri čemer upošteva vse dejanske okoliščine posameznega primera.

(Glej točke 33, 35, 38, 44 in točko 2 izreka.)

3. O ukrepu zavarovanja, kot je prevzem varstva otrok, lahko na podlagi člena 20 Uredbe št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe št. 1347/2000 odloči nacionalno sodišče, če so izpolnjeni ti pogoji:

- ukrep mora biti nujen,
- mora biti sprejet glede oseb, ki so v zadevni državi članici, in
- mora biti začasen.

Izvajanje navedenega ukrepa in njegova zavezujočnost sta določena v skladu z nacionalnim pravom. Po sprejetju ukrepa zavarovanja nacionalno sodišče ni dolžno predati zadeve pristojnemu sodišču druge države članice. Toda ker sočasni

ukrepi oziroma ukrepi zavarovanja prehodne narave, je lahko zaradi fizičnega, psihičnega in intelektualnega razvoja otroka nujno zgodnje posredovanje pristojnega sodišča za sprejetje dokončnih ukrepov. Zato če zaščita interesov otroka to zahteva, mora nacionalno sodišče, ki je sprejeločasne ukrepe oziroma ukrepe zavarovanja, o tem neposredno ali prek osrednjega organa, določenega na podlagi člena 53 navedene uredbe, obvestiti pristojno sodišče druge države članice.

(Glej točke 47, 56, 59, 64, 65 in točko 3 izreka.)

4. Kadar sodišče države članice nima nobene pristojnosti, se mora po uradni dolžnosti razglasiti za nepristojno, ne da bi bilo dolžno predati zadevo drugemu sodišču. Vendar mora – ker to zahteva zaščita interesov otroka – o tem neposredno ali prek osrednjega organa, določenega na podlagi člena 53 Uredbe št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe št. 1347/2000 obvestiti pristojno sodišče druge države članice.

(Glej točko 71 in točko 4 izreka.)